

F. Weill

**ALITAJUNTAMME
DEMONIT**

ALITAJUNTAMME DEMONIT

F. Weill

ALITAJUNTAMME DEMONIT

© 2015 F. Weill

Päälys ja taitto: Books on Demand

Kustantaja: BoD -Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-318-039-0

Kun ajattelu ei ole riittävän tietoista, voi alitajunta ikävällä kuiskeellaan häiritä tajunnan rauhaa. Ja kun tajunta puolustautuu, aiheutuu siitä tajuntojen välille konfliktitila, joka projisoituu vaihtelevalla tavalla, jaeskaloituu toisinaan. Eskaloitumisen syy on yleensä alitajunnan kuiskeen voimistuminen tiedostamatto-man kateuden seurauksena, ja kun kadehtiva tajunta säikähtää alitajunnan voimistuvaa ääntä, puolustautuu se vasta-argumentilla, mikä pääsääntöisesti projisoituu jonkinlaisena primitiivireaktiona, esimerkiksi ivana kateutta herättävää henkilöä kohtaan. Ongelmainen käytös ei kuitenkaan vaadi tajuntojen välisen konfliktitilan eskaloitumista, sillä konfliktitila pitää tajunnan puolustusvalmiudessa, ja mitä suurempi eripura tajuntojen välillä vallitsee, sitä räikeämmin valmiustila projisoituu.

Esitän nyt joitakin lyhyitä havaintoesimerkkejä teoriani, tai väittämäni, kuinka vain, tueksi. Havaintoesimerkit ovat puhtaasti fiktiivisiä, eivätkä siten perustu mihinkään tiettyihin tapauksiin, vaan ovat laajemmasta "aineistosta" kootut. Ensimmäinen havaintoesimerkkini ei kuitenkaan ole fiktiivinen, vaan kerron sen sellaisena kuin sen näin ja koin.

Olin vuosia sitten tappamassa nälkääni eräässä ravintolassa, jonne saapui lounastamaan puolen tusinan henkilön miesvaltainen seurue, jota täydensi noin 35-40-vuotias nainen. Seuruetta palvelemaan riensi viehättävä parikymppinen tarjoilijatar, jolloin seurueen nainen alkoi katsella kaunista tarjoilijaa alentuvan ivallinen hymynkare suupielissään. Alarvoisen käytöksen syy oli tietenkin kateus, ja kun tajunta ei huoli kohteesta minkä alitajunta sille osoittaa, fokusoi tajunta kateutensa kauniin tarjoilijattaren pitkään ja solak-

kaan fyysiseen habitukseen. Naisen ilmeinen tarkoitus oli viestittää tarjoilijalle, ja varmaankin myös seurueen miehille vahvojen primäärien ominaisuuksiensa merkittävyyttä tarjoilijan vahvoihin sekundäärisiin ominaisuuksiin nähden. Ala-arvoinen asennoituminen tarjoilijaneitoon kertoi kuitenkin aivan muuta. Se viesti, ettei alitajunta yhtynyt tajunnan käsitykseen primäärien ominaisuuksien vahvuudesta, mikä tajuntojen välisen konfliktitilan eskaloitumisen myötä laukaisi primitiivireaktion.

Tapaus osoitti mielestäni, paitsi sen että tilanteessa arvokkaasti esiintyneellä tarjoilijalla myös primäärit ominaisuudet olivat asiakastaan paremmalla tolalla, myös sen, että silloin kun ajatus ei kanna riittävän kirkkaana alitajunnasta tajuntaan, julkituo tajunta vääjäämättä sen, minkä tiedostamattaan pyrkii kieltämään.

Konfliktitilan eskaloituminen projisoituu monella tapaa, ja eräs eskaloitumisen indikaattori on liioiteltu torjunnan tarve, johon primitiivireaktiona liittyy usein pakoreaktio, ja monesti myös iva, kuten edellä.

Torjunta voi tietenkin viestiä vain hyvästä arvostelukyvystä, eikä siihen tarvitse sisältyä salattuja motiiveja. Toisin on silloin, kun torjunta on liioiteltua, eikä sille ole perusteltua syytä. Eli kun torjuntareaktion aiheuttaja on tarve, on se merkki tajuntojen välisen konfliktitilan eskaloitumisesta.

Seuraavassa, laajempaan "aineistoon" perustuvassa havaintoesimerkissäni esiintuon liioitellun torjunnan tarpeen lisäksi myös vasta-argumenttiluonteisen kompensointipakon tajunnan puolustuskeinona alitajunnan hyökkäystä vastaan. Kutsun ensimmäisen fiktiivisen havaintoesimerkkini päähenkilöä ytimekkäästi Neidiksi.

Neiti on kauppakoulun merkonomitutkinnon suorittanut, pikkunätisti menestyvä liikkeenharjoittaja, jolle kelpaa vain menestyjät, ylihintaiset merkkivaatteet ja pintaravintolan kallis etnoruoka. Eräänä päivänä kaupungilla liihottaessaan Neiti kohtaa miehen, joka vastoin joitain sekundäärisiä indikaattoreita herättää hänessä tiedostamatonta kateutta, minkä Neiti kokee ärsyttävänä riittämättömyydentunteena ja uskoo riittämättömyydentunteensa johtuvan miehen fyysisestä vetovoimasta. Samalla itsetietoinen Neiti tiedostamattaan myös käsittää miehen kyseenalaistavan hänen korkean minäkuvansa. Ja kun Neiti edelleen tiedostamattaan käsittää miehellä olevan siihen kompetenssia, säntää hän pakosalle, hintavien muotinilkkureidensa kannat kipakasti katukivetystä vasten kopisten, ja tällöin viesti tajunnalta alitajunnalle kuuluu jotenkin tähän tapaan: "Katso kuinka torjun hänet. Hän ei kelpaa minulle. Eikö se osoita, ettei ole kateutta, eikä hänellä kompetenssia, ja kaikki syyt torjua ovat minulla". Näin pirtsakka pikku Neitimme käyttäytymisellään paljastaa sen, että hänen vaativa makunsa ja itsetietoisien koppava olemuksensa on vain tajunnan pätemätön vasta-argumentti alitajunnan vastenmieliselle kuiskeelle.

Mies kiinnitti huomiota Neitiin, mutta ellei hän olisi tehnyt niin, olisi Neiti odottanut kunnes mies huomaa hänet ja sännännyt vasta sen jälkeen pakosalle. Toisenlaisessa tilanteessa

Neiti olisi myös voinut esiintyä miestä kohtaan dominoivasti, tai olla hänelle tyly, sillä kadehtiva tajunta on kärkeä puolustautumaan kummallakin tapaa.

Kun parisuhde koetaan epätydyttävänä, kuuluu kliseinen selitys usein: "olemme niin erilaisia" Aina eivät molemmat osapuolet kuitenkaan koe suhdetta yhtä epätydyttävänä, vaan toinen osapuoli voi kokea suhteen varsin tyydyttäväksi, kun taas toista suhde ei tyydytä lainkaan. Seuraavassa havaintoesimerkissäni suhteen kokee epätydyttävänä vaimo, joka tuntee vastustamatonta halua käydä henkevä ja analyttistä keskustelua. Kutsun esimerkkihenkilöä hänen siviilisäätynsä mukaisesti Rouvaksi.

Rouva kokee aviosuhteensa epätydyttävänä, koska uskoo olevansa miestänsä kehittyneempi luojanluoma, ja ihmettelee usein, kuinka hänenlaisensa sivistynyt ja älykäs nainen on voinut haksahda moiseen sivistymättömään tolloon. Alitajuisesti hän kuitenkin käsittää, ettei ole haksahdanut, vaan rajoittunut, ja kun tajunta ei suostu tunnustamaan alitajunnan auktoriteettia, projisoituu konfliktitila puolisoon kohdistuvana dominointina.

Suulas Rouva, joka on ollut suhteen dominoiva osapuoli jo seurusteluajoista lähtien, on ottanut aviossa täydellisen henkisen niskalengin puolisoistaan, ja hän dominoi suvereenisti puolisonsa kanssa käymiään keskusteluja. Puoliso, sen sijaan, että toisi esiin omia näkemyksiään asioista, yhtyy suosiolla Rouvan näkemyksiin, ja myös suo auliisti Rouvalle kehuja tämän analyttisestä ja henkevästä keskustelutaidosta, mikä aina lämmittääkin Rouvan mieltä.

Mutta koska Rouva käsittää alitajuisesti totuuden, on auvo hetkellistä, eikä hän kestä katsoa tuskastumatta rajoittuneisuutensa projisoitumaa, jossa ei täyty edes hänen fyysisen habituksen ihanteensa, ja Rouvalla onkin aina monta rautaa tulesa. Koska konfliktitilainen tajunta ei voi, eikä halua katsoa, itseensä tulkitsee Rouva tyytymättömyydestään johtuvan levottomuutensa aktiivisuudeksi, ja uskoo "aktiivisuutensa" olevan projisoituma henkisestä vireydestään.

Rouva oli joutunut puolisoa valitessaan tinkimään myös fyysisen habituksen ihanteestaan, ja siksi tyytymättömyys oli pinnassa. Jos fyysisen habituksen ihanne olisi täyttynyt, olisi tyytymättömyys ollut syvemmällä alitajunnassa, jolloin Rouva olisi kokenut avioliittonsa varsin tyydyttävänä. Mutta vaikka fyysisen habituksen ihanne olisi täyttynyt, oli tyytymättömyys olemassa, eikä Rouva fyysisen habituksen ihanteen toteutumisen myötäkään olisi tuntenut todellista kiintymystä ja kunnioitusta siippaansa kohtaan, mikä olisi projisoitunut, kuten todennäköisesti projisoitui nytkin, aviollisena uskottomuutena

Arrogantti esiintyminen on tajuntojen välisen konfliktitilan yleinen ja helposti tunnistettava indikaattori. Sen tajuinen tarkoitus on, paitsi viestiä henkilön selkeästä ja perustellusta arvonsa tiedostamisesta, myös herättää suuria tunteita. Liioitellun arroganttina esiintyvä henkilö koetaan kuitenkin helposti neutraaliksi persoonaksi, ja juuri arroganttiin esiintymiseen pakottavien syiden vuoksi, ja mikäli joku vaivautuu häntä jotenkin luonnehtimaan, kuuluu välinpitämätön luonnehdinta: "nousukas typerys". Sitä vastoin usein henkilö, joka ei pyri esiintymään arroganttina koetaan sellaiseksi, mikäli

hän herättää kanssaihmisissään alitajuista kateutta. Arrogantismi lieneekin siten pikemminkin alitajuisen kateuden kuin liioitellun narsistisen esiintymisen synnyttämä käsite.

Seuraavassa havaintoesimerkissäni tajuntojen välinen konfliktitila projisoituu juuri arroganttina esiintymisenä, ja alitajuisen kateuden aiheuttama konfliktitilan eskaloituminen ivallisuutena. Havaintoesimerkin päähenkilö on "hyvän perheen poika", jota kutsun Nuorukaiseksi.

Arvonsa tunteva Nuorukainen on erinomaisen tietoinen geeniperimänsä poikkeuksellisuudesta, ja hän esiintyykin kaikkialla ja kaikissa tilanteissa sen mukaisesti. Kun Nuorukainen kauniina kesäpäivänä istuu kahvilan terassilla siiderillä, tulee terassille nuorimies, jonka hyvänä ihmistuntijana itseään pitävä Nuorukainen oikopäätä luokittelee jokamieheksi. Perimästään ylpeän Nuorukaisen itseluottamus kuitenkin murenee äkkiä, eikä hän, vastoin joitain ulkoisia indikaattoreita voi tuntea varmuutta "Jokamiehen" edessä. Tällöin Nuorukaisen kohdalla käy aivan kuten kävi Neidin kohdalla; tajuntojen välinen konfliktitila eskaloituu tiedostamattoman kateuden seurauksena, ja Nuorukainen alitajuisesti käsittää "Jokamiehen" perustellusti kyseenalaistavan hänen minäkuvasa. Mutta toisin kuin Neidin kohdalla, tajunta ei kelpuuta fyysistä habitusta kateutensa kohteeksi, vaan se iskee ivalla johonkin "naurettavaan" "Jokamieheessä", jolloin tiedostamaton viesti tajunnalta alitajunnalle kuuluu: "Katso kuinka hän on mielestäni naurettavan vähäpätöinen henkilö. Eikö se osoita, ettei kateutta ole, eikä hänellä siten kompetenssia, ja olet erehtynyt arviossasi".

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi

ISBN: 978-952-318-039-0

